

Historické problémy Balkánu
od Berlínského kongresu do
anexe
Bosny a Hercegoviny

Václav Štěpánek

Dobová mapka Balkánu po Berlínském kongresu

Strůjce odporu

- Hadži Loja byl jedním z hlavních inspirátorů odporu Bosňáků proti rakousko-uherské okupaci

Velitel intervence

- Polní zbrojmistr Josip Filipović byl velitelem celé vojenské akce, do níž se nakonec muselo zapojit téměř 200 000 mužů

S povstalci bylo nutné vést regulérní vátku

Srážka u Jajce

Útok dalmatského zeměbraneckého pluku u Livna 15. srpna 1878

Pamník vojínům,
 poddůstojníkům a
 důstojníkům
 brněnského osmého
 pěšího pluku (na
 Brněnsku se
 příslušníkům pluku
 říkalo „vůsmáci“),
 padlým během
 obsazování Bosny a
 Hercegoviny na
 vojenském hřbitově
 Brněnského
 ústředního hřbitova.

DEM ANDENKEN
 DER WAHREND DES FELDTZUGES IN BOSNIEN IM JAHRE 1878 GESTORBENEN
 DES K.K. LIN. INF. REGT. FREIHERR V. ABELE N. 8
 OFFIZIERE
 OBERLT. FRANZ KLEIN
 LIEUT. JOHANN SCHMIDT,
 „ „ RUDOLF MEISTER,
 LIEUT. IDR. MATHIAS SCHMÄTSCHER
 UNTEROFFIZIERE
 G. SCHINDLER J. BRENER
 J. KÜHN E. WIESNER
 J. PLECHATY J. PAHR
 P. SUPPARITSCH F. JUDEX
 A. PROCHAZKA H. GRUBER
 MÄNNESCHAFT
 K. BALDRICK J. JERABEK J. PASSEKA
 J. BLATNY A. JINGERLE J. PERAKEN
 A. BRKAUTISCH J. REJMLIR J. PISCHER
 J. BRINDA J. KRIZ J. PLATIK
 A. CZEJKA A. KOTACKA J. POFFL
 J. CZEKAL J. KLUJER J. REIFER
 A. CZERNY J. RIESLING N. ROBEIK
 P. DEDER W. KLEIN J. ROUPER
 M. DOBROWOLNY J. KOWAR W. SPIENAR
 A. DOUBESCH E. KROIKY A. STRIZ
 K. FLIKL J. KUBAL W. VIFH
 F. HANNUSCH L. LOQUENS A. WALER
 M. HEMALA F. MUKISKA J. WASICEK
 J. HORNIK J. NECHIBA J. WEDENSKY
 J. HUDECEK J. OPRSA E. WILLIAR
 J. JANALE F. OSICKA M. PASCHER
 A. JELINEK J. ZWIRNA C. WUNSCH
 ERRICHTET VON DER GEMEINDE BRÜNN
 IM SEPTEMBER DES JAHRES 1903.

Prizrenská liga

- Albánské teritorium bylo v představách albánských obrozenců při jednání v Prizrenu značně nadhodnocené, nicméně do budoucna se stalo alfou i omegou albánských národních snah, podobně jako Načertanije Iliji Garašanina, Megali Idea a Sanstefanské Bulharsko

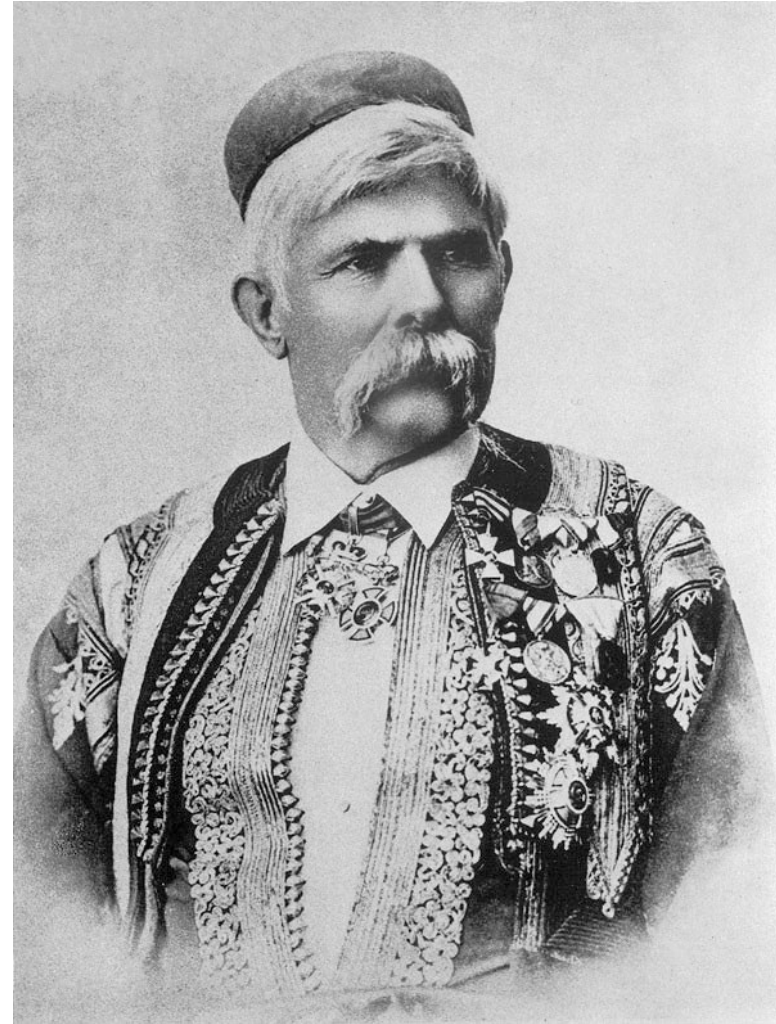

Účastníci jednání prizrenské ligy – severoalbánští vojvodové

Marko Miljanov Popović

Nejznámější černohorský hrdina, vojvoda kmene Kučů, spisovatel, jenž ve svých příbězích vyzdvihoval pojetí cti a svérázné morálky na černohorsko-albánské hranici. Jedinou porážku ve svém životě utrpěl při pokusu o obsazení Plavu a Gusinje.

Ani po roce 1878 se nechtěl srbský kníže Milan zřici služeb svého generála Zacha. Ten tak zůstal v Srbsku do roku 1882 kdy nakonec, ve svých 75 opdešel do výslužby v roce 1882. Zbytek života dožil v Brně u své setry na ulici Bašty. Jeho hrob na brněnském vojenském hřbitově je čestný hrob města Brna

ALBIN KUTTIG, k. u. k. Feldmarschall-Lieutenant und ZDENKO KUTTIG, kaiserlicher Rath und Betriebs-Inspector der Nordbahn, sowie deren Gattinen ADELE und MARIE KUTTIG geben tiefbetrübten Herzens Nachricht von dem Hinscheiden ihres innigstgeliebten Onkels, des Herrn königlich serbischen Generalen a. D.

Alexander Franz Zsch,

Großkreuz des königl. serbischen Takova-, kaiserl. russischen Stanislaus-, königl. griechischen Erlöser-Ordens und des Ordens Stern von Rumänien, Besitzer des königl. serbischen weißen Adler-Ordens II. Classe, Commandeur des kaiserl. österreichischen Franz Joseph-Ordens mit dem Stern, des kaiserl. russischen Anna- und königl. italienischen Kronen-Ordens, der königl. serbischen goldenen und silbernen Tapferkeits-Medaille etc. etc.,

welcher im 85. Lebensjahre am 14. Jänner 1892 mit den hl. Sterbesacramenten versehen verschieden ist.

Die irdische Hülle des theueren Verstorbenen wird

Samstag den 16. Jänner 1892, Nachmittags 3 Uhr

in der Dom-Pfarrkirche zu St. Peter feierlichst eingesegnet und von da aus auf dem Central-Friedhofe in Brünn in eigenen Grabe bestattet werden.

Die heil. Seelenmessen werden am Montag den 18. Jänner 1892, um 9 Uhr Vormittags in der obgenannten Dom-Pfarrkirche gelesen werden.

Brünn, den 14. Jänner 1892.

Král a kníže

- Král Milan Obrenović a kníže Alexandr Battemberský

Bulharští vojáci se vlaky přesouvají z východu na západ země

Заминаването на българските войски
от туреката на сръбска граница — 1885 година.

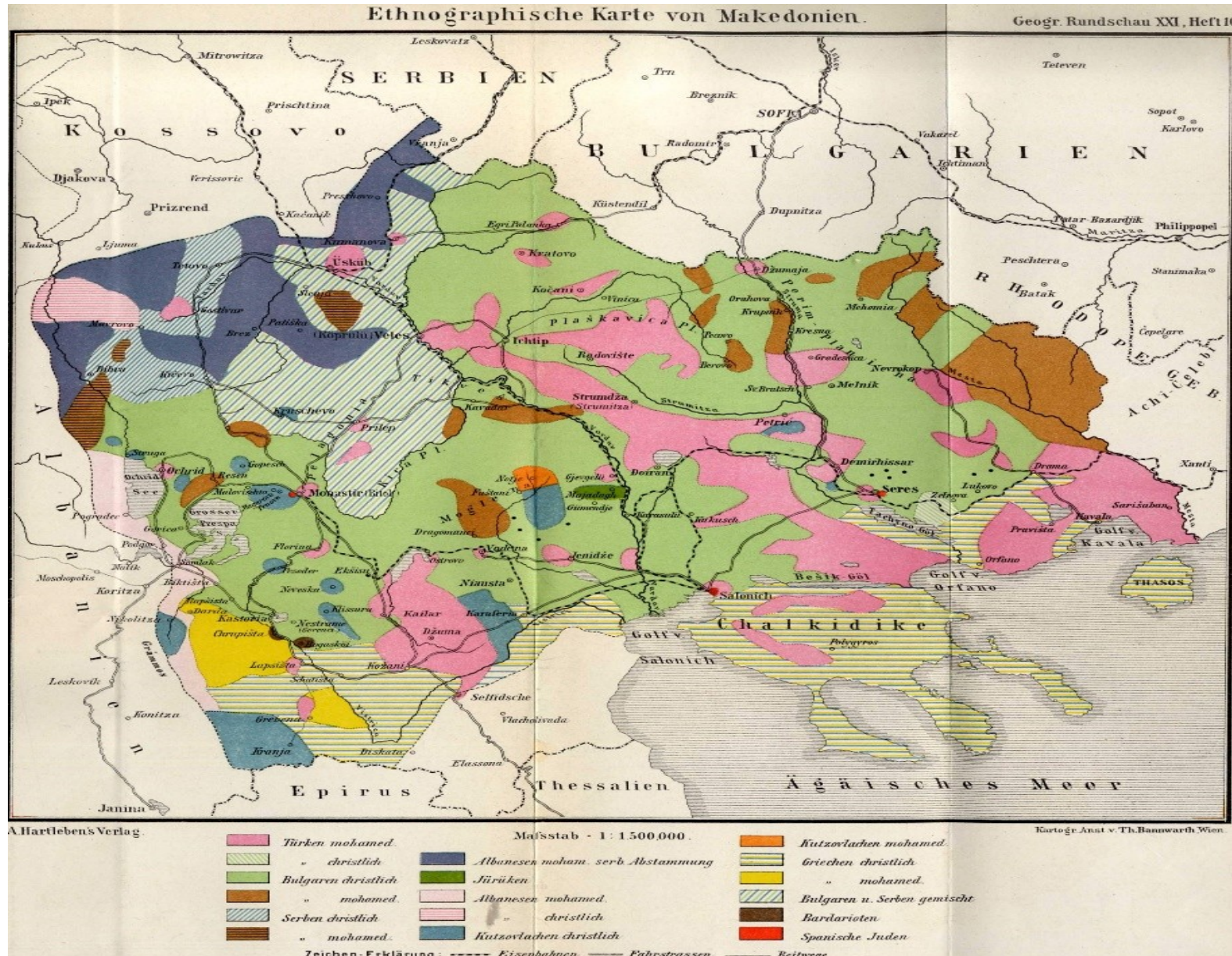

Kníže Alexandr na pozicích při bojích u Slivnice

Etnická mapka Makedonie v poslední třetině 19. století

Tzv. „historická Makedonie“

Organizátor VMORO Goce Delčev a makedonští komité VMORO

Arménské řeže

- Oběti masakru v Erzerumu v listopadu 1895

Jiří I. Řecký

Byl úzce spřízněn (buď on sám, nebo jeho žena – Helena Konstantinovna Romanovová, vnučka cara Mikuláše I. a neteř cara Alexandra II.) s většinou vládnoucích evropských dynastií: jeho sestra Alexandra Dánská byla manželkou anglického krále Eduarda VII., sám byl členem dánského panovnického rodu, bratrem dánského krále Frederika VIII., jeho sestra Dagmar byla manželkou ruského cara Alexandra III. (Manžel britské královny Alžběty II., princ Philip, byl jeho vnukem)

„Velký Krét'an“ Elefterias Venizelos (na snímku uprostřed během povstání v roce 1897. V roce 1910 se stal řeckým premiérem

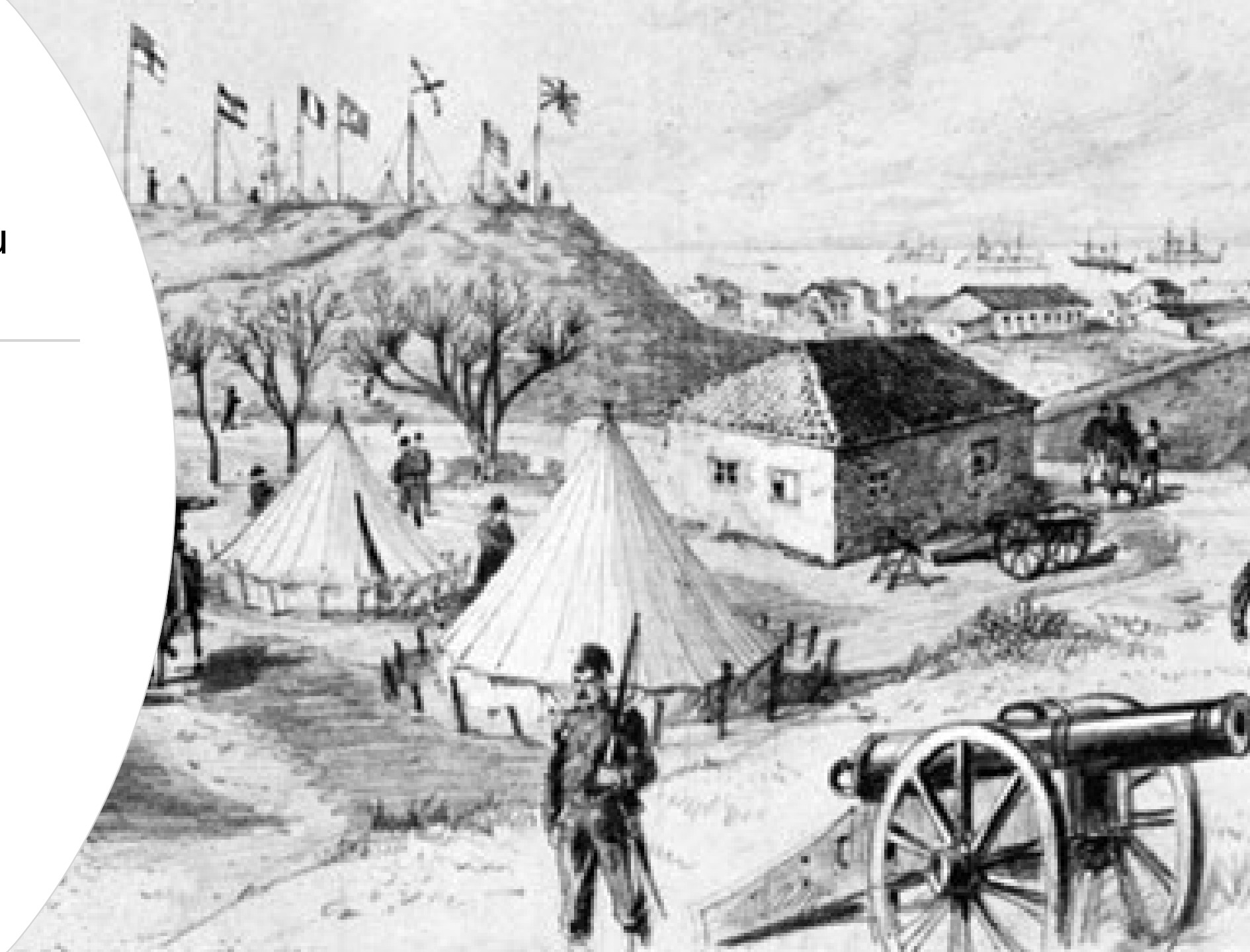

Řeční andarté v Makedonii

Turecká vojska na
Krétě pod ochranou
velmocí

Plukovník Timoleon
Vassos se synem na
Krétě 1897

Ricciotti Garibaldi

Dobrodružný syn slavného otce. Jako dobrovolník bojoval velmi úspěšně v prusko-francouzské válce na straně Francie, zformoval sbor garibaldiovců v řecko-turecké válce, v první balkánské válce zformoval nový sbor, jemuž velel jeho syn Peppino, který se nedávno před tím vrátil z Mexika, kde se zúčastnil mexické revoluce. Zpočátku přivítal v Itálii nástup Mussoliniho, ale brzy prohlédl a stal se jeho významným odpůrcem

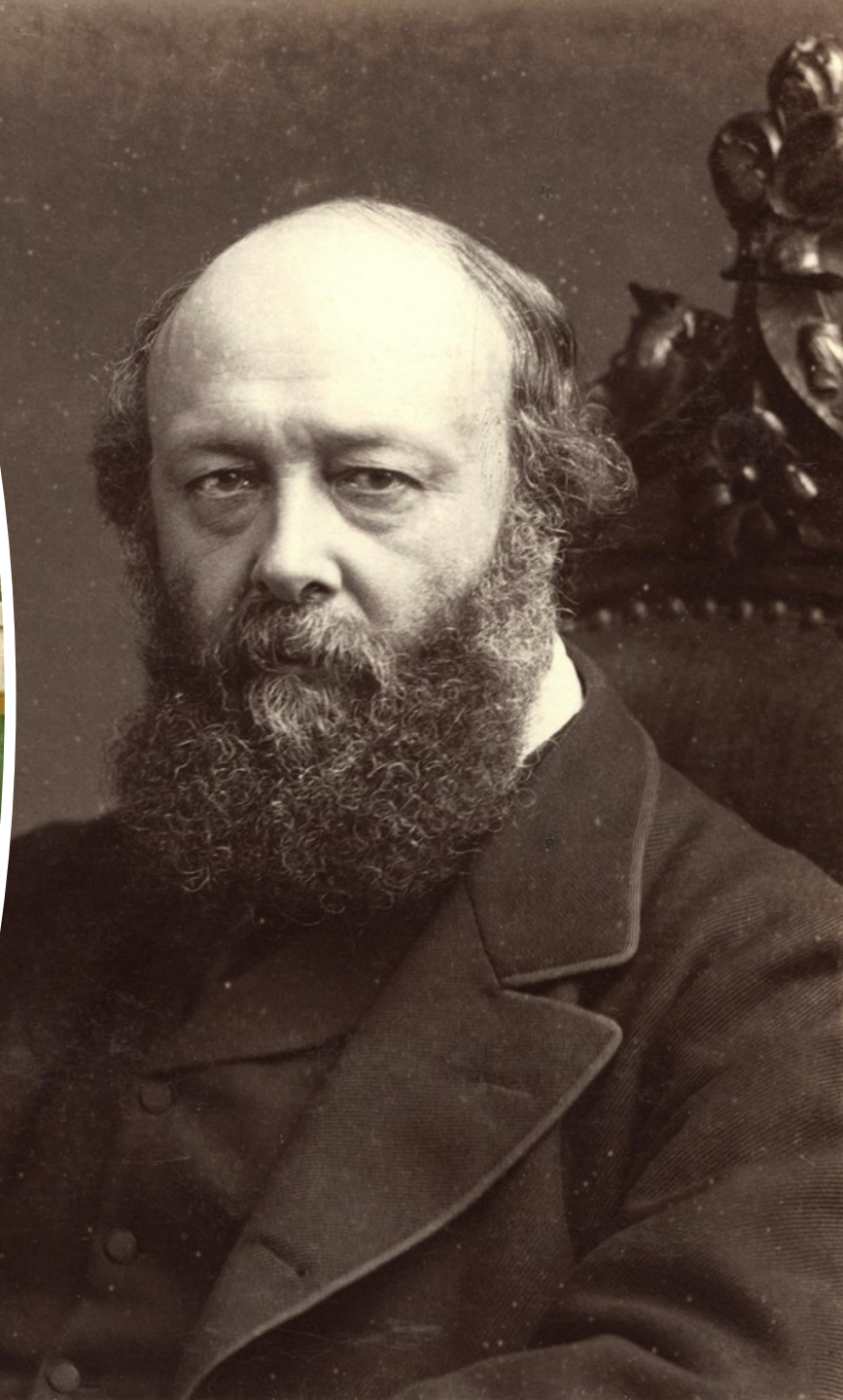

Bitva u Velestina

Mladý Mikuláš II.
a britský premiér
markýz ze
Salisbury

Jeden ze zakladatelů VMORO Dame
Gruev. Sereská četa zakladatele VMORO
Goce Delčeva

Dva z vůdců čet VMORO a organizátoři ilindenského povstání Jane Sandanski a Nikola Karev

Vojvoda Pitu Guli, který zahynul při obraně Kruševa. Na potlačování povstání se podíleli také bašibozuci,

Vojvodové komitských čet v březnu 1903

Četa cincarského vojvody Pitu Guliho v okolí Kruševa

Визитаченно на Крушово 1903.
Четата на П. Гулић.

Bojovníci Ilindenského povstání v okolí Kruševa

Domácí výroba výbušnin v Kruševu

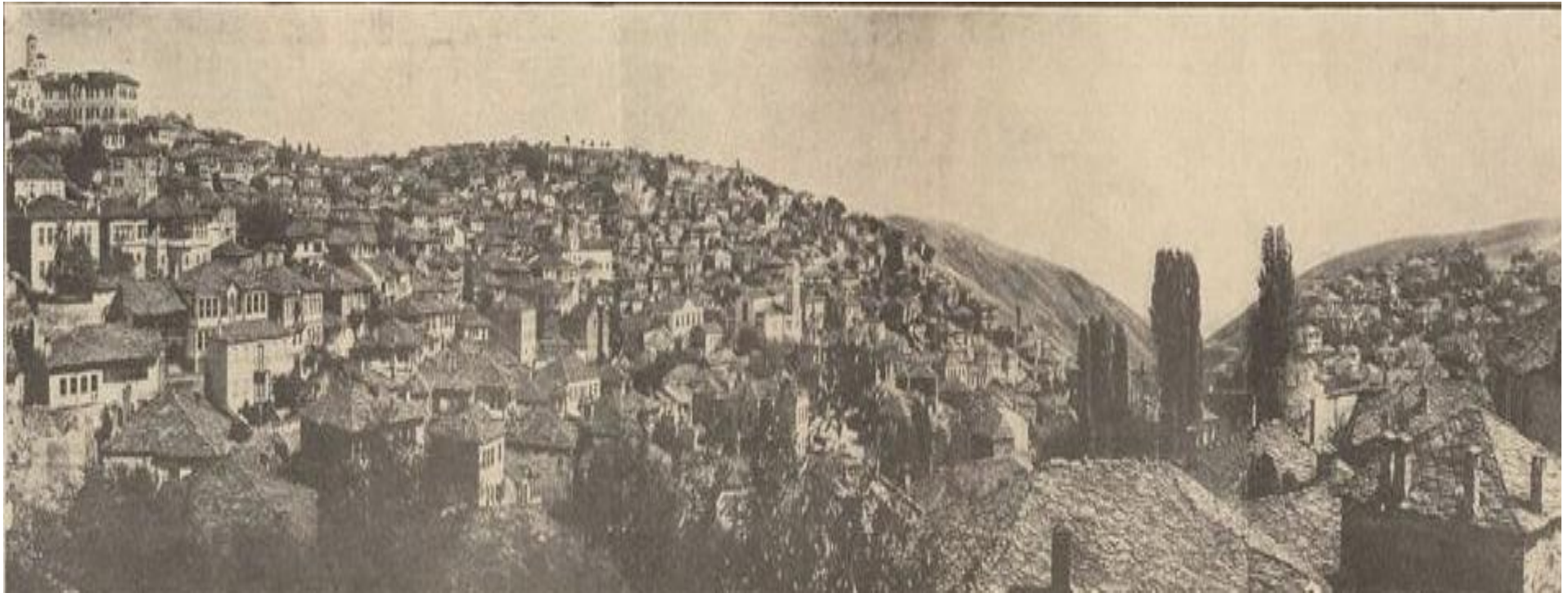

Kruševo kolem roku 1903

Panorama Kruševa z doby kolem Ilindenského povstání

Osmanská kasárna v Bitolje

Makedonští komité v typickém oblečení

Komité čety Christo Černopeeva (uprostřed). Černopeev se spolu s Jane Sandanskim proslavil v roce 1901 únosem miss Helen Stone. Byl zastáncem svébytnosti makedonského národa. Po mladoturecké revoluci jistou dobu působil v rámci Národní federativní strany.

Başıbozuci

- I během potlačování ilindenského povstání byla dána možnost başıbozukům k jejich obvyklé činnosti. Başıbozuci byly tureckou domobranou, složenou z místního muslimského obyvatelstva, a nedostávali služné, bojovali za kořist. Proto byli velmi krutí a nemilosrdní, ovšem jejich bojová hodnota nebyla vysoká. Vyznačovali se zejména rabováním po bojích.

Utečenci po porážce povstání směřovali do Bulharska

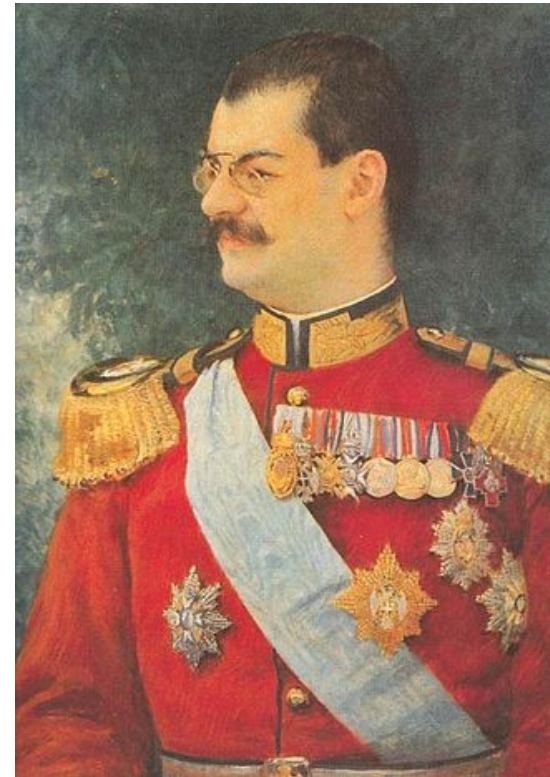

Řeční
komité v
Makedonii
po roce
1904

Milan a Aleksandar Obrenoviće

Spiklenci Černé ruky v sokolských krojích. Dragutin Dimitrijević Apis stojící vpravo.

Aleksandar a Draga

Memoria mării cadavrelor (armata Regală din 26

În noaptea de 25 Mai, 1905

Korunovace Petra Karadjordjeviće v roce 1904

Mapa Balkánu v roce 1905

Litografie mladoturecké revoluce. Dívka symbolizuje osvobozenou ústavu z roku 1876

Karikatura ve francouzském časopise znázorňuje Františka Josefa I, Ferdinanda Koburského a Adulhamida II. První dva z tureckého těla vytrhují Bosnu a Hercegovinu a Bulharsko, Ferdinand si drží čerstvě nasazenou královskou korunu

Bulharský car (od roku 1908) Ferdinand Koburgský

